Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vaheline LEPING, milles sätestatakse vaidluste lahendamise kord

EUROOPA LIIT (edaspidi „liit")

ühelt poolt ja

MAROKO KUNINGRIIK (edaspidi „Maroko")

teiselt poolt,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

I PEATÜKK

EESMÄRK JA REGULEERIMISALA

Artikkel 1

Eesmärk

Käesoleva lepingu eesmärk on hoida ära ja lahendada lepinguosaliste vahelisi kaubandusalaseid vaidlusi, otsides vastastikust rahuldust pakkuvaid lahendusi.

Artikkel 2

Lepingu kohaldamine

1. Käesolevat lepingut kohaldatakse vaidluste suhtes, mis käsitlevad Euroopa–Vahemere piirkonna lepingu, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahel, edaspidi „assotsiatsioonileping", ([1]) II jaotise sätete (välja arvatud artikkel 24) ning Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahelise kirjavahetuse vormis lepingu (milles käsitletakse põllumajandustoodete, töödeldud põllumajandustoodete, kala- ja kalandustoodetega seotud vastastikuseid liberaliseerimismeetmeid ning millega asendatakse Euroopa–Vahemere piirkonna lepingu (millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Maroko Kuningriigi vahel) protokollid nr 1, 2 ja 3 ning nende lisad ja muudatused) väidetavaid rikkumisi. Käesoleva lepingu menetlusi kohaldatakse juhul, kui 60 päeva pärast vaidlusest assotsiatsiooninõukogule teatamist vastavalt assotsiatsioonilepingu artiklile 86 ei ole assotsiatsiooninõukogu suutnud vaidlust lahendada.

2. Assotsiatsioonilepingu artiklit 86 kohaldatakse assotsiatsioonilepingu muude sätete kohaldamise ja tõlgendamisega seotud vaidluste suhtes.

3. Lõike 1 kohaldamisel peetakse vaidlus lahendatuks siis, kui assotsiatsiooninõukogu on võtnud vastu otsuse vastavalt assotsiatsioonilepingu artikli 86 lõikele 2 või kui assotsiatsiooninõukogu on kinnitanud, et vaidlus on lahendatud.

([1]) Käesolev leping ei piira mõiste „päritolustaatusega tooted" määratlust ja halduskoostöö meetodeid käsitleva protokolli artikli 34 kohaldamist.

II PEATÜKK

KONSULTEERIMINE JA VAHENDAMINE

Artikkel 3

Konsultatsioonid

1. Lepinguosalised püüavad lahendada kõik artiklis 2 osutatud sätete tõlgendamise ja kohaldamisega seotud eriarvamused omavahel heauskselt konsulteerides, et jõuda kiire, õiglase ja mõlemat lepinguosalist rahuldava lahenduseni. Konsultatsioonidel arutavad lepinguosalised ka väidetava rikkumise mõju nende kaubandusele.

2. Lepinguosaline saadab teisele lepinguosalisele kirjaliku konsultatsioonitaotluse, saates kirja koopia tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteele ning märkides kirjas, milline meede on kõne all ning milliseid artiklis 2 osutatud lepingute sätteid on tema hinnangul rikutud.

3. Konsultatsioonid korraldatakse 40 päeva jooksul alates taotluse saamisest ja need toimuvad selle lepinguosalise territooriumil, kelle vastu kaebus esitati, välja arvatud juhul, kui lepinguosalised lepivad kokku teisiti. Konsultatsioonid loetakse lõppenuks 60 päeva pärast taotluse saamist, välja arvatud juhul, kui mõlemad lepinguosalised on nõus konsultatsioone jätkama. Konsultatsioonid, eelkõige kõik andmed ja seisukohad, mille lepinguosalised menetluse käigus avaldavad, on konfidentsiaalsed, ilma et see piiraks kummagi lepinguosalise õigusi mis tahes edasises menetluses.

4. Konsultatsioonid kiireloomulistes küsimustes, sealhulgas seoses kergesti riknevate ja hooajakaupadega, peetakse 15 päeva jooksul alates taotluse saamisest ning loetakse lõppenuks 30 päeva möödumisel taotluse saamisest.

5. Juhul kui lepinguosaline, kellele taotlus esitati, ei vasta konsultatsioonitaotlusele 20 tööpäeva jooksul taotluse saamisest, või juhul, kui konsultatsioone ei korraldata vastavalt lõikes 3 või 4 sätestatud tähtaegadele, või juhul, kui konsultatsioonid lõpetati ilma mõlemat poolt rahuldava kokkuleppeni jõudmata, võib kaebuse esitanud lepinguosaline taotleda vahekohtu loomist vastavalt artiklile 5.

Artikkel 4

Vahendamine

1. Kui konsultatsioonide teel ei õnnestu mõlemat poolt rahuldava lahenduseni jõuda, võivad lepinguosalised vastastikusel kokkuleppel kasutada vahendajat. Vahendustaotlus esitatakse kirjalikult lepinguosalisele, kelle vastu kaebus esitati ja tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteele ning see peab sisaldama konsultatsioonide teemaks olnud meedet ning vastastikku kokku lepitud vahendustingimusi. Kumbki lepinguosaline võtab vahendustaotluse heasoovlikule kaalumisele.

2. Kui lepinguosalised ei ole kokku leppinud vahendaja isikus 10 tööpäeva jooksul pärast vahendustaotluse saamist, valivad tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomitee eesistujad või nende määratud isik vahendaja loosi teel isikute seast, kes on kantud artiklis 19 osutatud nimekirja ega ole kummagi lepinguosalise kodanikud. Valimine toimub 15 tööpäeva jooksul pärast vahendustaotluse saamist. Vahendaja korraldab kohtumise lepinguosalistega hiljemalt 30 päeva jooksul pärast tema nimetamist. Vahendajale esitatakse hiljemalt 15 tööpäeva enne kohtumist mõlema lepinguosalise esildised ja ta võib taotleda täiendavat teavet lepinguosalistelt või ekspertidelt või tehnilistelt nõustajatelt, kui ta peab seda vajalikuks. Kogu sel viisil saadud teave tuleb edastada mõlemale lepinguosalisele, kes võivad esitada oma märkusi. Vahendaja esitab oma arvamuse hiljemalt 45 päeva jooksul pärast tema nimetamist.

3. Vahendaja arvamus võib sisaldada üht või mitut soovitust selle kohta, kuidas lahendada vaidlus vastavalt artiklis 2 osutatud sätetele. Vahendaja arvamus ei ole siduv.

4. Lepinguosalised võivad vastastikusel kokkuleppel lõikes 2 osutatud tähtaegu muuta. Ka vahendaja võib kummagi lepinguosalise taotlusel otsustada neid tähtaegu muuta, pidades silmas asjaomasel lepinguosalisel tekkinud erilisi probleeme või juhtumi keerukust.

5. Vahendusmenetlus, eelkõige vahendaja arvamus ja kõik andmed ja seisukohad, mille lepinguosalised menetluse käigus avaldavad, on konfidentsiaalsed, ilma et see piiraks kummagi lepinguosalise õigusi mis tahes edasises menetluses.

6. Juhul kui lepinguosalised on nõus, võib vahendusmenetlus jätkuda vahekohtumenetluse ajal.

7. Vahendaja asendamine toimub ainult töökorra punktides 18–21 sätestatud põhjustel ja menetluse kohaselt.

III PEATÜKK

VAIDLUSTE LAHENDAMISE MENETLUS

I JAGU

Vahekohtumenetlus

Artikkel 5

Vahekohtumenetluse algatamine

1. Kui lepinguosalised ei suuda vaidlust artiklis 3 sätestatud konsultatsioonide või artiklis 4 sätestatud vahendamise käigus lahendada, võib kaebuse esitanud lepinguosaline taotleda vahekohtu moodustamist.

2. Vahekohtu moodustamise taotlus esitatakse kirjalikult lepinguosalisele, kelle vastu kaebus esitatakse, ning tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteele. Kaebuse esitanud lepinguosaline märgib oma taotluses, millist konkreetset meedet silmas peetakse, ning selgitab, mil viisil see meede rikub artiklis 2 osutatud sätteid. Vahekohtu moodustamist taotletakse mitte hiljem kui 18 kuud pärast konsultatsioonitaotluse saamist, ilma et see piiraks kaebuse esitanud lepinguosalise õigust taotleda tulevikus samas küsimuses uusi konsultatsioone.

Artikkel 6

Vahekohtu moodustamine

1. Vahekohus moodustatakse kolmest vahekohtunikust.

2. Lepinguosalised konsulteerivad omavahel ja lepivad kokku vahekohtu koosseisus 10 tööpäeva jooksul pärast kuupäeva, millal lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, sai vahekohtu moodustamise taotluse.

3. Kui lepinguosalised ei suuda lõikes 2 osutatud tähtaja jooksul kokkuleppele jõuda, võib ükskõik kumb lepinguosaline taotleda, et tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomitee eesistujad või nende määratud isik valiksid loosi teel kõik kolm vahekohtunikku artikli 19 kohaselt koostatud nimekirjast, seega ühe vahekohtuniku kaebuse esitanud lepinguosalise soovitatud isikute seast, ühe vahekohtuniku selle lepinguosalise soovitatud isikute hulgast, kelle vastu kaebus on esitatud, ning ühe vahekohtuniku nende isikute seast, keda lepinguosalised sooviksid vahekohtu esimeheks. Kui lepinguosalised saavutavad kokkuleppe ühe või mitme vahekohtuniku valikul, valitakse vahekohtu ülejäänud liikmed eespool kirjeldatud menetluse teel.

4. Tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomitee eesistujad või nende määratud isik valivad vahekohtunikud viie tööpäeva jooksul pärast lõikes 3 osutatud taotluse esitamist.

5. Vahekohtu moodustamise kuupäevaks on kuupäev, millal kolm vahekohtunikku on valitud.

6. Vahekohtunike asendamine toimub ainult töökorra punktides 18–21 sätestatud põhjustel ja menetluse kohaselt.

Artikkel 7

Vahearuanne

Hiljemalt 120 päeva pärast vahekohtu moodustamist edastab vahekohus lepinguosalistele vahearuande, mis sisaldab tuvastatud asjaolusid, asjakohaste sätete kohaldatavust ning vahekohtu otsuste ja soovituste põhimotiive. Lepinguosalised võivad 15 päeva jooksul pärast vahearuande edastamist esitada vahekohtule kirjaliku taotluse vahearuande konkreetsete aspektide läbivaatamiseks. Vahekohtu lõppotsuse järeldused peavad sisaldama vaheläbivaatamise käigus esitatud väidete põhjendust.

Artikkel 8

Vahekohtu otsus

1. Vahekohus edastab oma otsuse lepinguosalistele ja tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteele 150 päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamist. Kui vahekohus leiab, et sellest tähtajast ei ole võimalik kinni pidada, teavitab vahekohtu eesistuja sellest kirjalikult lepinguosalisi ning tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteed, nimetades viivituse põhjused ning kuupäeva, millal vahekohus kavatseb oma töö lõpetada. Mingil juhul ei või otsusest teatada hiljem kui 180 päeva pärast vahekohtu moodustamist.

2. Kiireloomulistel juhtumitel, sealhulgas seoses kergesti riknevate või hooajakaupadega, teeb vahekohus kõik võimaliku, et teha oma otsus teatavaks 75 päeva jooksul alates vahekohtu moodustamist. Otsust ei tohi mingil juhul teha hiljem kui 90 päeva pärast vahekohtu moodustamist. Vahekohus teeb eelotsuse 10 päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamist selle kohta, kas tegemist on kiireloomulise juhtumiga.

3. Mõlema lepinguosalise taotlusel peab vahekohus igal ajal peatama oma töö lepinguosalistega kokkulepitud ajaks, mis ei ületa 12 kuud, ja jätkab oma tööd kõnealuse kokkulepitud ajavahemiku lõppedes kaebuse esitanud lepinguosalise taotlusel. Juhul kui kaebuse esitanud lepinguosaline ei taotle vahekohtu töö jätkamist enne kokkulepitud peatamisaja lõppemist, menetlus lõpetatakse. Vahekohtu töö peatamine ja lõpetamine ei piira lepinguosaliste õigusi sama küsimust käsitlevas mis tahes muus menetluses.

II JAGU

Vahekohtu otsuste täitmine

Artikkel 9

Vahekohtu otsuse täitmine

Lepinguosalised võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada vahekohtu otsuse täitmine ja püüavad otsuse täitmise tähtajas kokkuleppele jõuda.

Artikkel 10

Otsuse täitmise mõistlik tähtaeg

1. Hiljemalt 30 päeva pärast vahekohtu otsuse teatavakstegemist lepinguosalistele teatab lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, kaebuse esitanud lepinguosalisele ja tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteele, kui kiiresti ta otsuse täita suudab (edaspidi „mõistlik tähtaeg"), juhul kui vahetu täitmine ei ole võimalik.

2. Kui lepinguosalised ei suuda vahekohtu otsuse täitmiseks vajalikku mõistlikku tähtaega kokku leppida, võib kaebuse esitanud lepinguosaline esitada vahekohtule kirjaliku taotluse mõistliku tähtaja kindlaksmääramiseks 20 päeva jooksul pärast lõikes 1 sätestatud teate saamist lepinguosaliselt, kelle vastu kaebus esitati. Taotlusest tuleb teavitada samaaegselt teist lepinguosalist ning tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteed. Vahekohus edastab oma otsuse lepinguosalistele ning tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteele 30 päeva jooksul pärast taotluse esitamist.

3. Mõistlikku tähtaega võib lepinguosaliste vastastikusel kokkuleppel pikendada.

Artikkel 11

Vahekohtu otsuse täitmiseks võetud meetmete kontrollimine

1. Lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, teatab teisele lepinguosalisele ning tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteele enne mõistliku tähtaja lõppu kõikidest meetmetest, mis on võetud vahekohtu otsuse täitmiseks.

2. Kui lepinguosalised ei jõua kokkuleppele lõike 1 kohaselt teavitatud meetme olemasolus või selle kokkusobivuses artiklis 2 osutatud sätetega, võib kaebuse esitanud lepinguosaline kirjalikult taotleda, et selles küsimuses teeks otsuse vahekohus. Taotluses tuleb märkida, milline konkreetne meede on kõne all, ning selgitada, mil viisil on meede artiklis 2 osutatud sätetega kokkusobimatu. Vahekohus teeb oma otsuse teatavaks 90 päeva jooksul pärast taotluse esitamist. Kiireloomuliste juhtumite, sealhulgas kergesti riknevate või hooajakaupadega seotud juhtumite korral teeb vahekohus oma otsuse lepinguosalistele teatavaks 45 päeva jooksul pärast taotluse esitamist.

Artikkel 12

Ajutised meetmed otsuse täitmata jätmise korral

1. Kui lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, ei teavita enne mõistliku tähtaja möödumist mitte ühestki vahekohtu otsuse täitmiseks võetud meetmest või kui artikli 11 lõike 1 kohaselt teavitatud meede ei ole vahekohtu otsuse kohaselt kooskõlas kohustustega, mis sellel lepinguosalisel artiklis 2 osutatud sätete kohaselt on, peab ta kaebuse esitanud lepinguosalise taotlusel pakkuma ajutist hüvitist.

2. Kui hüvitise küsimuses ei jõuta kokkuleppele 30 päeva jooksul pärast mõistliku tähtaja lõppu või pärast artikli 11 kohaselt tehtud vahekohtu otsust (mille kohaselt otsuse täitmiseks võetud meede ei ole artiklis 2 osutatud sätetega kooskõlas), on kaebuse esitanud lepinguosalisel õigus peatada artiklis 2 osutatud sätetest lähtuvate kohustuste täitmine rikkumisega põhjustatud tühistamise või vähendamisega võrdväärses ulatuses, teatades sellest teisele lepinguosalisele ning tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteele. Kaebuse esitanud lepinguosaline võib peatada kohustuste täitmise 10 tööpäeva pärast seda, kui lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, sai kätte kõnealuse teate, kui ta ei ole taotlenud lõike 3 kohase vahekohtumenetluse algatamist.

3. Juhul kui lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, on arvamusel, et kohustuste täitmise peatamine ei ole võrdne rikkumisega põhjustatud tühistamise või vähendamise ulatusega, võib ta kirjalikult taotleda, et selles küsimuses teeks otsuse vahekohus. Taotlusest teatatakse teisele lepinguosalisele ning tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteele enne lõikes 2 osutatud 10 tööpäevalise tähtaja lõppemist. Vahekohus, küsides vajaduse korral ekspertide arvamust, teatab oma otsusest kohustuste täitmise peatamise taseme küsimuses lepinguosalistele ja kaubandusküsimustega tegelevale institutsioonile 30 päeva jooksul pärast taotluse esitamist. Kohustuste täitmist ei saa peatada enne, kui vahekohus on oma otsusest teatanud ning igasugune peatamine peab olema kooskõlas vahekohtu otsusega.

4. Kohustuste täitmise peatamine peab olema ajutine ning seda kohaldatakse üksnes seni, kuni artiklis 2 osutatud sätteid rikkuvad meetmed on tühistatud või muudatuste abil kõnealuste sätetega kooskõlla viidud vastavalt artiklile 13 või kuni lepinguosalised on vaidluse lahendamise suhtes kokku leppinud.

Artikkel 13

Vahekohtu otsuse täitmiseks võetud meetmete kontrollimine pärast kohustuste täitmise peatamist

1. Lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, peab teavitama teist lepinguosalist ning tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteed kõikidest meetmetest, mis on võetud vahekohtu otsuse täitmiseks ning taotlema, et kaebuse esitanud lepinguosaline alustaks taas kohustuste täitmist.

2. Kui lepinguosalised ei jõua teatavaks tehtud meetme artiklis 2 osutatud sätetega kokkusobivuse suhtes kokkuleppele 30 päeva jooksul pärast teatise saamist, võib kaebuse esitanud lepinguosaline taotleda kirjalikult vahekohtult asjakohase otsuse tegemist. Taotlusest tuleb teavitada samaaegselt teist lepinguosalist ning tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteed. Vahekohus edastab oma otsuse lepinguosalistele ning tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteele 45 päeva jooksul pärast taotluse esitamist. Kui vahekohus otsustab, et täitmiseks võetud meede on artiklis 2 osutatud sätetega kooskõlas, tuleb kohustuste täitmise peatamine lõpetada.

III JAGU

Ühissätted

Artikkel 14

Mõlemat lepinguosalist rahuldav lahendus

Lepinguosalised võivad mis tahes ajal kokku leppida käesoleva lepinguga hõlmatud vaidluse mõlemat osapoolt rahuldavas lahenduses. Leitud lahendusest teavitavad nad tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteed ja vahekohust. Mõlemat lepinguosalist rahuldava lahenduseni jõudmisest teavitamisel lõpetab vahekohus oma töö ja menetlus lõpetatakse.

Artikkel 15

Töökord

1. Käesoleva lepingu III peatüki kohast vaidluste lahendamise menetlust reguleerib käesolevale lepingule lisatud töökord.

2. Vahekohtu istungid on vastavalt töökorrale avalikud, välja arvatud juhul, kui lepinguosalised lepivad kokku teisiti.

Artikkel 16

Teave ja tehniline nõustamine

Lepinguosalise taotlusel või omal algatusel võib vahekohus koguda teavet, mida ta vahekohtumenetluse jaoks vajalikuks peab. Vahekohtul on õigus küsida ka ekspertide arvamust, kui ta peab seda vajalikuks. Enne selliste ekspertide valimist konsulteerib vahekohus lepinguosalistega. Kogu sel viisil saadud teave tuleb edastada mõlemale lepinguosalisele, kes võivad esitada oma märkusi. Kui lepinguosalised ei ole kokku leppinud teisiti, on lepinguosaliste territooriumil asutatud huvitatud füüsilistel või juriidilistel isikutel vastavalt töökorrale õigus esitada vahekohtule kirjalikke teateid. Sellised teated piirduvad vaidluse faktiliste asjaoludega ega käsitle õigusküsimusi.

Artikkel 17

Tõlgendamisreeglid

Vahekohus tõlgendab artiklis 2 osutatud sätteid vastavalt rahvusvahelise avaliku õiguse, sh rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsiooni tõlgendamise tavadele. Vahekohtu otsustega ei või suurendada ega vähendada artiklis 2 osutatud sätetega ette nähtud õigusi ja kohustusi.

Artikkel 18

Vahekohtu otsused

1. Vahekohus püüab teha kõik otsused ühehäälselt, kui see on võimalik. Kui aga ühehäälset otsust ei suudeta teha, otsustatakse arutatav küsimus häälteenamusega. Vahekohtunike eriarvamusi ei avaldata.

2. Vahekohtu otsus on lepinguosalistele siduv, kuid sellega ei looda füüsilistele ja juriidilistele isikutele õigusi ega kohustusi. Otsuses esitatakse tuvastatud asjaolud, käesoleva artiklis 2 osutatud lepingute asjakohaste sätete kohaldatavus ning vahekohtu järelduste põhimotiiv. Tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomitee teeb vahekohtu otsuse tervikuna üldsusele kättesaadavaks, välja arvatud juhul, kui ta otsustab seda äriteabe konfidentsiaalsuse tagamise huvides mitte teha.

IV PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 19

Vahekohtunike nimekirjad

1. Tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomitee koostab hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva lepingu jõustumist nimekirja vähemalt 15 isikust, kes soovivad ja saavad vahekohtuniku ülesannet täita. Kumbki lepinguosaline nimetab vähemalt viis isikut, keda ta vahekohtunikena näha soovib. Lisaks valivad lepinguosalised vastastikusel kokkuleppel viis isikut, kes ei ole kummagi lepinguosalise kodanikud ning kes täidavad vahekohtu eesistuja kohuseid. Tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomitee tagab nimekirja järjepideva vastavuse nimetatud tingimustele.

2. Vahekohtunikel peavad olema õiguse ja rahvusvahelise kaubanduse alased eriteadmised või kogemused. Nad peavad olema sõltumatud, täitma oma ülesandeid üksikisikuna ega tohi vastu võtta juhtnööre üheltki organisatsioonilt ega valitsuselt ega olla seotud kummagi lepinguosalise valitsustega; nad peavad järgima lepingule lisatud käitumisjuhendit.

3. Tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomitee võib koostada vähemalt 15 isikust koosneva lisanimekirja, millesse kuuluvad artiklis 2 osutatud lepingutega hõlmatud konkreetsete valdkondade asjatundjad. Kumbki lepinguosaline nimetab vähemalt viis isikut, keda ta vahekohtunikena näha soovib. Lisaks valivad lepinguosalised vastastikusel kokkuleppel viis isikut, kes ei ole kummagi lepinguosalise kodanikud ning kes täidavad vahekohtu eesistuja kohuseid. Artikli 6 lõikes 2 sätestatud valikumenetluse puhul võivad tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomitee eesistujad kasutada mõlema lepinguosalise nõusolekul valdkondlikku nimekirja.

Artikkel 20

Seosed WTO kohustustega

1. Kui lepinguosaline soovib lahendust leida vaidlusele, mis on seotud WTO lepingust tuleneva kohustusega, kasutab ta WTO lepingu asjakohaseid eeskirju ja menetlusi, mis on kohaldatavad käesoleva lepingu sätetest olenemata.

2. Kui lepinguosaline soovib lahendust leida vaidlusele, mis on seotud artikli 2 kohaselt käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluva kohustusega, kasutab ta käesoleva lepingu eeskirju ja menetlusi.

3. Kui lepinguosaline soovib lahendust leida vaidlusele, mis on seotud artikli 2 kohaselt käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluva kohustusega, mis on sisult samaväärne kohustusega WTO lepingu alusel, kasutab ta WTO lepingu asjakohaseid eeskirju ja menetlusi, mis on kohaldatavad käesoleva lepingu sätetest olenemata, kui lepinguosalised ei lepi kokku teisiti.

4. Kui vaidluste lahendamise menetlus on algatatud, kasutatakse üksnes vastavalt eelmistele lõigetele valitud foorumit, kui see ei ole oma pädevusest loobunud.

5. Käesoleva lepingu sätted ei takista lepinguosalist peatamast oma kohustuste täitmist, kui tal on selleks WTO vaidluste lahendamise organi luba. WTO lepingule ei saa tugineda, et takistada lepinguosalisel peatada käesoleva lepingu kohaste kohustuste täitmist.

Artikkel 21

Tähtajad

1. Kõiki käesolevas lepingus sätestatud tähtaegu, kaasa arvatud vahekohtute otsuste teatavakstegemise tähtaegu, arvestatakse kalendripäevades alates viidatud toimingule või sündmusele järgnevast päevast, kui ei ole sätestatud teisiti.

2. Kõiki käesolevas lepingus sätestatud tähtaegu võib muuta lepinguosaliste vastastikusel kokkuleppel. Lepinguosalised võtavad heasoovlikule kaalumisele iga tähtaja pikendamise taotluse, mille lepinguosaline on esitanud seoses raskustega käesolevas lepingus sätestatud menetluste täitmisel. Lepingosalise taotlusel võib vahekohus muuta menetlustes kohaldatavat tähtaega, võttes arvesse lepinguosaliste erinevat arengutaset.

Artikkel 22

Lepingu läbivaatamine ja muutmine

1. Pärast käesoleva lepingu ja selle lisade jõustumist võib assotsiatsiooninõukogu igal ajal läbi vaadata nende rakendamise, et otsustada nende jätkamise, muutmise või lõpetamise üle.

2. Läbivaatamise käigus võib assotsiatsiooninõukogu kaaluda võimalust luua mitut Euroopa–Vahemere piirkonna lepingut hõlmav apellatsioonikogu.

3. Assotsiatsiooninõukogu võib otsustada muuta käesolevat lepingut ja selle lisasid.

Artikkel 23

Jõustumine

Lepinguosalised kiidavad käesoleva lepingu heaks oma asjakohaste menetluste kohaselt. Käesolev leping jõustub sellise teise kuu esimesel päeval, mis järgneb kuupäevale, millal lepinguosalised teatavad teineteisele, et käesolevas artiklis osutatud menetlused on lõpule viidud.

Koostatud Brüsselis kahe tuhande kümnenda aasta detsembrikuu kolmeteistkümnendal päeval kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi, ungari ning araabia keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentsed.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Ghall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

عن الإتحاد الأوروبي

За Кралство Мароко
Por el Reino de Marruecos
Za Marocké království
For Kongeriget Marokko
Für das Königreich Marokko
Maroko Kuningriigi nimel
Για το Βασίλειο του Μαρόκου
For the Kingdom of Morocco
Pour le Royaume du Maroc
Per il Regno del Marocco
Marokas Karalistes vārdā –
Maroko Karalystės vardu
A Marokkói Királyság részéről
Għar-Renju tal-Marokk
Voor het Koninkrijk Marokko
W imieniu Królestwa Maroka
Pelo Reino de Marrocos
Pentru Regatul Maroc
Za Marocké kráľovstvo
Za Kraljevino Maroko
Marokon kuningaskunnan puolesta
För Konungariket Marocko

عن المملكة المغربية

LISAD

I LISA: **VAHEKOHTU TÖÖKORD**

II LISA: **VAHEKOHTUTE LIIKMETE KÄITUMISJUHEND**

I LISA

VAHEKOHTU TÖÖKORD

Üldsätted

1. Käesolevas lepingus ja käesoleva töökorra puhul kasutatakse järgmisi mõisteid:

„nõustaja" – isik, kelle lepinguosaline on palganud nõustamiseks või abistamiseks seoses vahekohtumenetlusega;

„kaebuse esitanud lepinguosaline" – lepinguosaline, kes taotleb vahekohtu moodustamist käesoleva lepingu artikli 5 alusel;

„lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati" – lepinguosaline, kes väidetavalt rikub käesoleva lepingu artiklis 2 osutatud sätteid;

„vahekohus" – käesoleva lepingu artikli 6 kohaselt moodustatud kohus;

„lepinguosalise esindaja" – töötaja või isik, kelle on ametisse nimetanud lepinguosalise ministeerium või valitsusasutus või mis tahes muu avalik-õiguslik üksus;

„päev" – kalendripäev, kui ei ole ette nähtud teisiti.

2. Lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, vastutab vaidluse lahendamise menetluse logistilise korralduse eest, eriti istungite korraldamise eest, kui ei ole kokku lepitud teisiti. Euroopa Liit kannab konsultatsioonide, vahendamise ja vahekohtu korralduslike küsimustega seotud kulud, välja arvatud vahendajatele ja vahekohtunikele makstav tasu ja neile hüvitatavad kulud, mis jagatakse.

Teatised

3. Lepinguosalised ja vahekohus edastavad kõik taotlused, teatised, kirjalikud esildised ja muud dokumendid e-posti teel ja koopia esitatakse samal päeval faksi või tähtsaadetise teel, kulleriga, kättesaamistõendi vastu või muu telekommunikatsioonivahendi abil, mis tagab kõnealuse saatmise registreerimise. Kui ei ole tõendatud teisiti, loetakse e-posti ja faksi teel saadetud teade kättesaaduks selle saatmise kuupäeval.

4. Lepinguosaline esitab elektroonilise koopia igast oma kirjalikust esildisest teisele lepinguosalisele ja igale vahekohtunikule. Lepinguosaline esitab dokumendist ka paberkoopia.

5. Kõik teated adresseeritakse vastavalt kas Maroko välisministeeriumile või Euroopa Komisjoni kaubanduse peadirektoraadile.

6. Taotlustes, teatistes, kirjalikes esildistes või muudes vahekohtumenetlusega seotud dokumentides esinevate kirjavigade parandamiseks võib saata uue dokumendi, milles muudatused on selgelt välja toodud.

7. Kui dokumendi kättetoimetamise tähtaja viimane päev langeb Maroko või Euroopa Liidu ametlikule pühale või puhkepäevale, võib dokumendi kätte toimetada järgmisel tööpäeval. Detsembri esimesel esmaspäeval vahetavad lepinguosalised omavahel nimekirju järgmise aasta ametlike pühade ja puhkepäevade kohta. Ühtki dokumenti, teatist ega taotlust ei loeta kättesaaduks ametlikul pühal ega puhkepäeval. Käesolevas lepingus tööpäevades esitatud tähtaegade arvutamisel võetakse arvesse ainult mõlemale lepinguosalisele ühiseid tööpäevi.

8. Olenevalt vaidlusaluste sätete sisust edastatakse koopia kõikidest käesoleva lepingu kohaselt tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteele esitatud taotlustest ja teatistest ka muudele assotsiatsioonilepingu alusel moodustatud asjaomastele allkomiteedele.

Vahekohtumenetluse alustamine

9. a) Juhul kui vastavalt käesoleva lepingu artiklile 6 või käesoleva töökorra punktidele 19, 20 või 49 valitakse vahekohtunikud loosi teel, on mõlema lepinguosalise esindajad loosi tõmbamisel ajal kohal.

b) Kui lepinguosalised ei lepi kokku teisiti, kohtuvad nad vahekohtuga seitsme tööpäeva jooksul pärast vahekohtu moodustamist, et määrata kindlaks küsimused, mida lepinguosalised või vahekohus peavad asjakohaseks, sealhulgas vahekohtunikele makstav tasu ja kulude hüvitamine, mis vastab WTO normidele. Vahekohtunik või lepinguosaliste esindajad võivad osaleda sellisel kohtumisel telefoni teel või videokonverentsi kaudu.

10. a) Kui lepinguosalised ei lepi kokku teisiti, määratakse viie tööpäeva jooksul pärast vahekohtunike valimist vahekohtu pädevuseks:

„vaadata vahekohtu moodustamise taotluses nimetatud asi läbi, pidades silmas vaidluste lahendamise lepingu artiklis 2 osutatud lepingute sätteid, otsustada kõnealuse meetme kooskõla üle vaidluste lahendamise lepingu artiklis 2 osutatud sätetega, millele on osutatud vahekohtu moodustamise taotluses, ja teha vaidluste lahendamise lepingu artikli 8 kohane otsus."

b) Lepinguosalised peavad vahekohtule teatama selle kokkulepitud volitustest viie tööpäeva jooksul alates nende kokkuleppimisest.

Esmased esildised

11. Kaebuse esitanud lepinguosaline esitab oma esmase kirjaliku esildise hiljemalt 20 päeva pärast vahekohtu moodustamist. Lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitatakse, esitab oma kirjaliku vastuse hiljemalt 20 päeva pärast esmase kirjaliku esildise kättetoimetamist.

Vahekohtu töö

12. Vahekohtu eesistuja juhatab kõiki istungeid. Vahekohus võib delegeerida eesistujale volitused teha haldus- ja menetlusotsuseid.

13. Kui käesolevas lepingus ei ole sätestatud teisiti, võib vahekohus oma tegevuses kasutada kõiki sidevahendeid, sealhulgas telefon, faks või arvutiside.

14. Vahekohtu nõupidamistel võivad osaleda üksnes vahekohtunikud, kuid vahekohus võib lubada nende assistentidel arutelu juures viibida.

15. Kõikide otsuste koostamise eest vastutab üksnes vahekohus ja seda ülesannet ei tohi delegeerida.

16. Kui tekib menetlusküsimus, mis ei ole käesoleva lepingu ja selle lisadega hõlmatud, võib vahekohus pärast lepinguosalistega konsulteerimist võtta kasutusele sobiva menetluse, mis ei ole vastuolus kõnealuste sätetega.

17. Kui vahekohus peab vajalikuks muuta mõnda menetluses rakendatavat tähtaega või teha muid menetluslikke või haldusmuudatusi, teavitab ta lepinguosalisi kirjalikult täienduste või muudatuste põhjustest, märkides ära vajaliku tähtaja või muudatuse. Vahekohus võib sellise muudatuse vastu võtta pärast lepinguosalistega konsulteerimist. Käesoleva lepingu artikli 8 lõikes 2 sätestatud tähtaegu ei muudeta.

Asendamine

18. Kui vahekohtunikul ei ole võimalik osaleda menetluses, kui ta taandab end või vahetatakse välja, valitakse talle asendaja kooskõlas artikli 6 lõikega 3.

19. Juhul kui lepinguosaline on arvamusel, et vahekohtunik ei täida käitumisjuhendis sätestatud nõudeid ja tuleks seetõttu asendada, teatab ta sellest teisele lepinguosalisele 15 päeva jooksul pärast seda, kui ta sai teada asjaoludest seoses vahekohtunikupoolse olulise käitumisjuhendi rikkumisega.

Juhul kui lepinguosaline on arvamusel, et vahekohtunik, välja arvatud vahekohtu eesistuja, ei täida käitumisjuhendis sätestatud nõudeid, konsulteerivad lepinguosalised omavahel ja juhul, kui nad jõuavad kokkuleppele, vahetavad nad vahekohtuniku välja ja leiavad talle asendaja käesoleva lepingu artikli 6 lõikes 3 sätestatud menetluse kohaselt.

Kui lepinguosalised ei jõua vahekohtuniku väljavahetamise küsimuses kokkuleppele, võib ükskõik kumb lepinguosaline taotleda, et küsimus edastataks vahekohtu eesistujale, kes teeb lõpliku otsuse.

Juhul kui vahekohtu eesistuja on arvamusel, et vahekohtunik ei täida käitumisjuhendis sätestatud nõudeid, valib ta loosi teel uue vahekohtuniku isikute seast, kes on kantud käesoleva lepingu artikli 19 lõikes 1 osutatud nimekirja, kuhu kuulus ka algne vahekohtunik. Juhul kui lepinguosalised valisid algse vahekohtuniku vastavalt käesoleva lepingu artikli 6 lõikele 2, valitakse tema asendaja loosi teel isikute seast, keda soovitasid kaebuse esitanud lepinguosaline ja lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, vastavalt käesoleva lepingu artikli 19 lõikele 1. Uus vahekohtunik valitakse viie tööpäeva jooksul alates kuupäevast, millal vahekohtu eesistujale esitati kõnealune taotlus.

20. Juhul kui lepinguosaline on arvamusel, et vahekohtu eesistuja ei täida käitumisjuhendis sätestatud nõudeid, konsulteerivad lepinguosalised omavahel ja juhul, kui nad jõuavad kokkuleppele, vahetavad nad vahekohtu eesistuja välja ja valivad talle asendaja käesoleva lepingu artikli 6 lõikes 3 sätestatud menetluse kohaselt.

Kui lepinguosalised ei jõua vahekohtu eesistuja väljavahetamise küsimuses kokkuleppele, võib ükskõik kumb lepinguosaline taotleda, et küsimus edastataks ühele ülejäänud isikutest, kes võivad tegutseda vahekohtu eesistujana vastavalt käesoleva lepingu artikli 19 lõikele 1. Kõnealuse isiku valivad loosi teel tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomitee eesistujad või nende määratud isik. Kõnealuse isiku otsus vahekohtu eesistuja väljavahetamise küsimuses on lõplik.

Juhul kui kõnealune isik on arvamusel, et algne vahekohtu eesistuja ei täida käitumisjuhendis sätestatud nõudeid, valib ta loosi teel uue vahekohtu eesistuja ülejäänud vahekohtu eesistujana tegutseda võivate isikute seast, kes on kantud käesoleva lepingu artikli 19 lõikes 1 nimetatud nimekirja. Uus vahekohtu eesistuja valitakse viie tööpäeva jooksul alates kuupäevast, millal esitati käesolevas lõikes osutatud taotlus.

21. Vahekohtu töö peatatakse punktides 18, 19 ja 20 sätestatud menetluste teostamise ajaks.

Istungid

22. Eesistuja määrab kokkuleppel lepinguosaliste ja teiste vahekohtu liikmetega istungi kuupäeva ja kellaaja ning saadab selle kohta lepinguosalistele kirjaliku kinnituse. Selle teabe teeb avalikkusele kättesaadavaks menetluse logistilise korraldamise eest vastutav lepinguosaline, kui istung on üldsusele avatud. Välja arvatud juhul, kui üks lepinguosaline ei ole sellega nõus, võib vahekohus otsustada istungit mitte kokku kutsuda.

23. Kui lepinguosalised ei lepi kokku teisiti, toimub istung Brüsselis juhul, kui kaebuse esitanud lepinguosaline on Maroko, ja Rabatis, kui kaebuse esitanud lepinguosaline on liit.

24. Vahekohus võib täiendava istungi kokku kutsuda ainult erandlikel asjaoludel. Täiendavat istungit ei kutsuta kokku käesoleva lepingu artikli 10 lõikes 2, artikli 11 lõikes 2, artikli 12 lõikes 3 ja artikli 13 lõikes 2 sätestatud menetluste korral.

25. Kõik vahekohtunikud peavad kogu istungi ajal kohal olema.

26. Järgmised isikud võivad istungil osaleda olenemata sellest, kas istungid on üldsusele avatud või mitte:

a) lepinguosaliste esindajad;

b) lepinguosaliste nõustajad;

c) halduspersonal, tõlgid, tõlkijad ja protokollijad ning

d) vahekohtunike assistendid.

Vahekohtu poole võib pöörduda vaid lepinguosalise esindaja või nõustaja.

27. Iga lepinguosaline esitab hiljemalt viis tööpäeva enne istungi kuupäeva vahekohtule nimekirja isikute kohta, kes esitavad suulisi väiteid või selgitusi lepinguosalise nimel, ja teiste esindajate ja nõustajate kohta, kes osalevad istungil.

28. Vahekohtu istungid on üldsusele avatud, kui lepinguosalised ei otsusta teisiti. Kui lepinguosalised otsustavad, et istung on üldsusele suletud, võib osa istungist siiski üldsusele avatud olla, kui vahekohus lepinguosaliste taotluse korral niimoodi otsustab. Vahekohtu istung on kinnine, kui lepinguosalise esildised ja väited sisaldavad konfidentsiaalset äriteavet.

29. Vahekohus korraldab istungi järgmisel viisil.

Väited

a) kaebuse esitanud lepinguosalise väited;

b) selle lepinguosalise väited, kelle vastu kaebus esitati.

Vastuväited

a) kaebuse esitanud lepinguosalise väited;

b) selle lepinguosalise vastureplik, kelle vastu kaebus esitati.

30. Vahekohus võib esitada mõlemale lepinguosalisele küsimusi igal ajal istungi jooksul.

31. Vahekohus korraldab iga istungi protokolli koostamise ja selle edastamise lepinguosalistele nii kiiresti kui võimalik.

32. Kümne tööpäeva jooksul pärast istungi kuupäeva võib iga lepinguosaline esitada täiendavaid kirjalikke esildisi vastuseks istungi ajal tekkinud küsimustele.

Kirjalikud küsimused

33. Vahekohus võib igal ajal menetluse käigus esitada ühele või mõlemale lepinguosalisele kirjalikke küsimusi. Kummalegi lepinguosalisele saadetakse koopia vahekohtu esitatud küsimustest.

34. Lepinguosaline saadab teisele lepinguosalisele ka koopia oma kirjalikust vastusest vahekohtu küsimustele. Iga lepinguosaline saab võimaluse esitada kirjalikke märkusi teise lepinguosalise vastuse kohta viie tööpäeva jooksul pärast selle kättetoimetamist.

Konfidentsiaalsus

35. Lepinguosalised tagavad istungite konfidentsiaalsuse juhul, kui istungit peetakse kinnise istungina vastavalt punktile 28. Iga lepinguosaline käsitab teise lepinguosalise poolt vahekohtule esitatud ja konfidentsiaalsena märgitud teavet konfidentsiaalsena. Kui lepinguosaline esitab vahekohtule oma kirjalike esildiste konfidentsiaalse versiooni, esitab ta teise lepinguosalise taotluse korral hiljemalt 15 päeva pärast kas taotluse või esildise kuupäeva, sõltuvalt sellest, kumb on hilisem, väidetes sisalduva teabe kohta mittekonfidentsiaalse ülevaate, mida võib üldsusele avaldada. Käesolev töökord ei takista lepinguosalisel esitada üldsusele oma seisukohti väljendavaid avaldusi.

Ühepoolsed kontaktid

36. Vahekohus ei kohtu ega võta ühendust lepinguosalisega ilma teise lepinguosalise juuresolekuta.

37. Vahekohtunik ei või arutada menetlusobjekti mis tahes aspekti lepinguosalisega või mõlema lepinguosalisega teiste vahekohtunike juuresolekuta.

Amicus curiae esildised

38. Kui lepinguosalised ei lepi viie päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamist kokku teisiti, võib vahekohus võtta vastu omal algatusel esitatud kirjalikke avaldusi, tingimusel et need esitatakse kümne päeva jooksul pärast vahekohtu moodustamist, et nad on lühikesed ja mitte mingil juhul pikemad kui 15 trükilehekülge, sealhulgas lisad, ja et nad on otseselt asjakohased vahekohtu poolt käsitletava faktilise küsimuse arutamisel.

39. Esildis sisaldab selle koostanud füüsilise või juriidilise isiku kirjeldust, nimetades muu hulgas tema tegevuse laadi ja rahastamisallikad, ning täpsustab kõnealuse isiku huvid vahekohtumenetluses. See koostatakse vastavalt käesoleva töökorra punktidele 42 ja 43 lepinguosaliste poolt valitud keeltes.

40. Vahekohus loetleb oma otsuses kõik esildised, mis ta on saanud ja mis vastavad eespool nimetatud punktidele. Vahekohus ei ole kohustatud oma otsuses käsitlema kõnealustes esildistes esitatud väiteid. Kõik selle punkti kohaselt vahekohtule esitatud esildised esitatakse ka lepinguosalistele märkuste tegemiseks.

Kiireloomulised juhtumid

41. Lepingus osutatud kiireloomuliste juhtumite korral kohandab vahekohus pärast lepinguosalistega konsulteerimist töökorras nimetatud tähtaegu vastavalt vajadusele ja teatab lepinguosalistele kõnealustest kohandustest.

Kirjalik ja suuline tõlge

42. Lepingu artikli 6 lõikes 2 osutatud konsultatsioonide jooksul ja mitte hiljem kui käesoleva töökorra punkti 9 alapunktis b osutatud kohtumisel püüavad lepinguosalised leppida kokku vahekohtu menetluse ühises töökeeles.

43. Kui lepinguosalised ei suuda kokku leppida ühises töökeeles, organiseerib ja rahastab iga lepinguosaline oma kirjalike avalduste tõlkimise teise lepinguosalise valitud keelde.

44. Lepinguosaline, kelle vastu kaebus esitati, korraldab ütluste suulise tõlke lepinguosaliste valitud keeltesse.

45. Vahekohtu otsused esitatakse lepinguosaliste valitud keeles või keeltes.

46. Kõnealuse töökorra kohaselt koostatud dokumentide tõlgete kohta võivad kõik lepinguosalised märkusi esitada.

Tähtaegade arvutamine

47. Kui käesoleva töökorra punktis 7 esitatud asjaolude tõttu saab lepinguosaline dokumendi kätte muul kuupäeval kui see kuupäev, mil teine lepinguosaline sama dokumendi kätte saab, arvestatakse sellisest kättesaamisest sõltuvas ajaarvestuses päevi alates sellise dokumendi viimasest kättesaamise kuupäevast.

Muud menetlused

48. Käesolevat töökorda kohaldatakse ka käesoleva lepingu artikli 10 lõikes 2, artikli 11 lõikes 2, artikli 12 lõikes 3 ja artikli 13 lõikes 2 sätestatud menetluste suhtes. Käesolevas töökorras sätestatud tähtaegu kohandatakse vastavalt konkreetsetele tähtaegadele, mis on sätestatud kõnealustes menetlustes vahekohtu otsuse vastuvõtmiseks.

49. Juhul kui vahekohtu algne koosseis või mõni selle liikmetest ei saa käesoleva lepingu artikli 10 lõikes 2, artikli 11 lõikes 2, artiklis 12 lõikes 3 ja artikli 13 lõikes 2 sätestatud menetluste korral taas kokkukutsutud vahekohtu töös osaleda, kohaldatakse käesoleva lepingu artiklis 6 sätestatud menetlusi. Otsusest teatamise tähtaega pikendatakse 15 päeva võrra.

II LISA

VAHEKOHTUTE LIIKMETE KÄITUMISJUHEND

Mõisted

1. Käesolevas käitumisjuhendis kasutatakse järgmisi mõisteid:

   a) „liige" või „vahekohtunik"- käesoleva lepingu artikli 6 alusel nõuetekohaselt moodustatud vahekohtu liige;

   b) „vahendaja"- isik, kes teostab vahendamismenetlust käesoleva lepingu artikli 4 alusel;

   c) „kandidaat"- üksikisik, kelle nimi on käesoleva lepingu artiklis 19 nimetatud vahekohtunike nimekirjas ja kelle valimist vahekohtu liikmeks kaalutakse käesoleva lepingu artikli 6 alusel;

   d) „assistent"- isik, kes liikme ametisse nimetamise tingimuste kohaselt viib läbi uurimist või abistab liiget;

   e) „menetlus"- vahekohtumenetlus käesoleva lepingu alusel, kui ei ole ette nähtud teisiti;

   f) „töötajad"- liikme puhul tema juhendamise ja kontrolli all olevad isikud, välja arvatud assistendid.

Menetlusega seotud kohustused

2. Iga kandidaat ja liige väldib ebasobivat või ebasobivana tunduvat käitumist, on sõltumatu ja erapooletu, väldib otseseid ja kaudseid huvide konflikte ning järgib kõrgeid käitumisnorme, et tagada vaidluste lahendamise korra usaldusväärsus ja erapooletus. Endised liikmed peavad järgima käesoleva käitumisjuhendi punktides 15, 16, 17 ja 18 sätestatud kohustusi.

Avalikustamiskohustus

3. Enne käesoleva protokolli alusel vahekohtu liikmeks valimise kinnitamist avalikustab kandidaat kõik huvid, suhted või küsimused, mis võivad mõjutada tema sõltumatust ja erapooletust või mis võivad tõenäoliselt luua menetluses ebasobiva käitumise või erapoolikuse mulje. Sel eesmärgil teeb kandidaat mõistlikes piirides kõik endast sõltuva, et selgitada välja kõik sellised huvid, suhted ja küsimused.

4. Kandidaat või liige avaldab käesoleva käitumisjuhendi tegelike või võimalike rikkumistega seotud teavet ainult tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteele, et lepinguosalised saaksid kõnealust teavet arutada.

5. Kui kandidaat on valitud, teeb ta jätkuvalt mõistlikes piires kõik endast sõltuva, et selgitada välja kõik käitumisjuhendi punktis 3 osutatud huvid, suhted või küsimused, ja avalikustab need. Avalikustamiskohustus on pidev ülesanne, mis nõuab liikmelt kõikide selliste huvide, suhete ja küsimuste avalikustamist, mis võivad tekkida menetluse mis tahes etapis. Liige avalikustab sellised huvid, suhted ja küsimused, teavitades nendest tööstus-, kaubandus- ja teenuste allkomiteed, et lepinguosalised saaksid neid arutada.

Liikmete ülesanded

6. Valituks osutunud liige täidab oma ülesandeid põhjalikult, kiiresti, ausalt ja hoolikalt kogu menetluse jooksul.

7. Liige käsitleb üksnes neid küsimusi, mis menetluses tõstatatakse ja mis on otsuse tegemisel vajalikud, ega delegeeri seda ülesannet mis tahes muule isikule.

8. Liige võtab kõik vajalikud meetmed tagamaks, et tema assistent ja töötajad on teadlikud käesoleva käitumisjuhendi punktidest 2, 3, 4, 5, 16, 17 ja 18 ning täidavad neid.

9. Liige ei astu menetlusega seoses ühepoolsetesse kontaktidesse.

Liikmete sõltumatus ja erapooletus

10. Liige peab olema sõltumatu ja erapooletu, väldib ebasobiva käitumise või erapoolikuse mulje teket ega tohi lasta ennast mõjutada isiklikest huvidest, välisest survest, poliitilistest tõekspidamistest, avalikust kuulsusest, lojaalsusest lepinguosalisele ega kriitikakartusest.

11. Liige ei võta kaudselt ega otseselt ühtegi kohustust ega võta vastu ühtegi hüve, mis võiks takistada või tunduda takistavat liikme ülesannete nõuetekohast täitmist.

12. Liige ei kasuta oma ametiseisundit vahekohtus oma isiklike või erahuvide edendamiseks ning väldib tegevusi, mis võivad tekitada mulje, et teised on liikme suhtes eriseisundis, mis võimaldab teda mõjutada.

13. Liige ei tohi lasta rahalistel, ärilistel, erialastel, perekondlikel või sotsiaalsetel suhetel või kohustustel mõjutada oma käitumist ega otsuseid.

14. Liige väldib selliste suhete tekkimist või rahaliste huvide omandamist, mis võivad mõjutada tema erapooletust või mis võivad põhjendatult luua ebasobiva käitumise või erapoolikuse mulje.

Endiste liikmete kohustused

15. Kõik endised liikmed peavad vältima tegevusi, mis võivad jätta mulje, et nad olid oma ülesannete täitmisel erapoolikud või said kasu vahekohtu otsusest.

Konfidentsiaalsus

16. Liige või endine liige ei avalda ega kasuta menetlusega seotud või menetluse käigus saadud mitteavalikku teavet, välja arvatud menetluse huvides, ning ta ei avalda ega kasuta mitte mingil juhul seda teavet isikliku kasu saamiseks või kasu hankimiseks teistele või teiste huvide kahjustamiseks.

17. Liige ei avalikusta vahekohtu otsust ega selle osa enne selle avalikustamist vastavalt käesolevale lepingule.

18. Liige või endine liige ei avalda kunagi teavet vahekohtu nõupidamiste ega ühegi liikme seisukohtade kohta.

Kulud

19. Iga liige peab arvestust menetlusele kulunud aja ja oma kulude kohta ning esitab nende kohta lõpparuande.

Vahendajad

20. Käesolevat käitumisjuhendit, mis kehtib liikmete ja endiste liikmete suhtes, kohaldatakse *mutatis mutandis* vahendajate suhtes.